

СЕКЦІЯ 2.

СТАН, ШЛЯХИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН

УДК 35.073.534

Р.І. Олексенко, доктор філософських наук,
професор, професор кафедри
соціально-гуманітарних наук,
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного
м. Мелітополь, Україна

Л.М. Єфіменко, кандидат наук з державного
управління, старший викладач кафедри
публічного управління, адміністрування та
права,
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного,
м. Мелітополь, Україна

РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ГЛОБАЛЬНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО СВІТУ

Анотація. Розглянуто перспективи розвитку національної економічної освіти за умов глобалізації. Встановлено, що гармонійне поєднання професійної компетентності та загальнолюдських цінностей, розуміння економічних закономірностей та соціокультурних тенденцій є ключовим пріоритетом вітчизняної економічної освіти.

Ключові слова: економічна освіта, інновації, підприємництво, глобалізація, молодь, творчість, креативність.

Abstract. Prospects of development of national economic education in the conditions of globalization are reviewed in this paper. It is established that a harmonious combination of professional competence and human values, understanding of economic patterns and socio-cultural trends is a key priority of national economic education.

Keywords: economic education, innovation, entrepreneurship, globalization, youth, creation, creativity.

В умовах становлення ринкової економіки, коли загальносвітові, глобальні тенденції диктуються на основі знанневих принципів, концептуально-теоретичний аналіз національної системи освіти є надзвичайно актуальним.

Соціальні зміни, що відбулися в нашій країні, зумовлюють значні перспективи у житті українського народу, переоцінку й оновлення всіх сфер його діяльності, в тому числі науки, освіти і культури. Одним із головних напрямків такого оновлення є пошук нових засобів формування кваліфікованих фахівців для всіх галузей і, в першу чергу, спеціалістів з економіки, які будуть здатні у найближчому майбутньому організувати та здійснити такі економіко-соціальні перетворення, що дозволять Україні стати в один ряд із розвинутими європейськими державами [5].

Нагальна необхідність світоглядно-ціннісного, науково-методичного, інструментально-інноваційного удосконалення стану економічної освіти у нашій країні, а також подолання ключових суперечностей в її структурі, які, на нашу думку, виникають насамперед через невідповідність об'єктивної економічної реальності, що наявна в Україні, та провідних теоретичних розробок підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки та глобального світорозвитку.

Стан вітчизняної економічної освіти характеризується як багато дисфункціональний та суперечливий, фундаментальними причинами якого, на нашу думку, є, як недостатня ідейно-принципова та науково-методична сформованість вітчизняної економічної освіти, так і невідповідність реально-об'єктивних форм економічно-підприємницької дійсності України тим ринково-економічним реаліям, на які орієнтується західна економічна освіта і наука, а також підприємницька інноваційно-професійна сфера.

Саме економічна освіта є суспільною підсистемою, в якій в найактивніший та найадекватніший спосіб долається невідповідність між сферою знання і цінностей та об'єктивно-реальними умовами. Саме на економічну освіту сьогодні у нашій країні покладається завдання виховання не лише професіоналів-підприємців, але й людей з високими особистісно-духовними,

творчо-вольовими здатностями [6]. “У контексті теорії людського капіталу освіта розглядається як підготовка людей до трудової реалізації, тому перевага віддається професійним предметам. З погляду людського розвитку навчання має самостійну цінність тому, разом з професійними предметами важливого значення набувають гуманітарні дисципліни як засіб глибшого розуміння природних і соціальних явищ, місця людини в житті” [1, с. 123].

Саме на потенціал подолання через економічну освіту і просвітництво розриву між усвідомлено бажаною дійсністю та наявною об’єктивною реальністю покладається багато сподівань, адже саме від цього залежить здатність майбутніх поколінь до активно-творчої, креативно-інноваційної самореалізації в економіко-підприємницькій та управлінській сфері [3].

Головним в економічній освіті має бути стратегічний пріоритет підготовки молоді до професійно-компетентної підприємницької діяльності та активно-інноваційної економічної соціалізації в умовах глобалізаційних і трансформаційних тенденцій. «Основні завдання вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців з економічних профілів, полягають у забезпеченні опанування випускниками системи знань і вмінь розв’язувати певні типові завдання діяльності у процесі здійснення зазначених виробничих функцій, перетворення необхідних економічних знань в економічне мислення, розвитку важливих якостей особистості, які підвищують адаптацію молоді до професійної діяльності» [2, с.155]. Гармонійне поєднання професійної компетентності та загальнолюдських цінностей, розуміння економічних закономірностей та соціокультурних тенденцій є ключовим пріоритетом вітчизняної економічної освіти, особливо в умовах, коли майбутні підприємці після отримання освіти зустрінуться зі складними реаліями трансформаційного суспільства [4].

Отже, найважливішим напрямом розвитку економічної освіти, який необхідно перспективно діагностувати та прогнозувати, а також всіляко розвивати, є формування у свідомості населення, особливо у майбутніх спеціалістів-підприємців, глибокого розуміння світоглядно-ціннісної, фундаментально-феноменологічної значимості економічних знань і переконань,

високої підприємницької компетентності у структурі особистості кожної людини.

Список використаних джерел

1. Гурова Ю.С. Розвиток людського ресурсу і міжнародна конкурентоспроможність країн: дис. канд. економ. наук: спец. 08.05.01. К., 2007. 190 с.
2. Кремень В.М. Особливості професійної діяльності фахівців з фінансів. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Збірник наукових праць. Суми: ДВНЗ «Українська академія банківської справи» НБУ, 2011. Вип. 31. С. 145–156.
3. Олексенко Р. І. Стратегічні завдання освіти і виховання сучасного підприємця. Нова парадигма. 2012. №. 112. С. 19–28.
4. Олексенко Р. Підготовка і перепідготовка кадрів у системі економічної освіти. Вища освіта України. 2013. №. 2. С. 59–67.
5. Олексенко Р. І. Філософія ринкових відносин: навчально-методичний посібник. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В. 2019. С. 311 с.
6. Олексенко Р. Економічна освіта в системі підготовки особистості до самостійного життя та творчості / Р. Олексенко. [Електронний ресурс].– Доступний з <http://www.ird.npu.edu.ua/files/oleksenko.pdf>